

راهنمای فیلمنامه نویسی

سید فیلد

ترجمه

عباس اکبری

انتشارات نیلوفر

مقدمه ۱

بخش اول: مقدمات ۵

۱. نویسنده از کجا شروع می کند؟ ۷

۲. ساختار ۱۷

۳. الگو ۲۷

۴. چهار صفحه ۴۳

۵. چه چیز یک شخصیت خوب را می سازد؟ ۵۵

۶. ابزار خلق شخصیت ۶۵

۷. یویایی های بصری شخصیت ۷۹

بخش دوم: اجرا ۹۵

۸. ساختار بخشیدن به پرده اول ۹۷

۹. ده صفحه اول ۱۰۵

۱۰. ده صفحه دوم و ده صفحه سوم ۱۱۵

۱۲۵	۱۱. الگوی جدید
۱۳۷	۱۲. نقطهٔ میانی
۱۵۳	۱۳. نیمهٔ اول، نیمهٔ دوم
۱۷۱	۱۴. نگارش پردهٔ دوم
۱۸۵	۱۵. پردهٔ سوم: گره‌گشایی
۱۹۷	۱۶. بازنویسی
۲۰۹	۱۷. فیلمنامهٔ «خواندنی»

۲۱۷	بخش سوم: پیوست‌ها
۲۱۹	خلاصهٔ چهار صفحه‌ای
۲۲۵	کتاب‌شناسی
۲۲۷	نمایه

۵	تلفظ: راه‌ها
۷	تلفظ: راه‌ها
۷۱	تلفظ: راه‌ها
۷۲	تلفظ: راه‌ها
۷۶	تلفظ: راه‌ها
۷۹	تلفظ: راه‌ها
۸۷	تلفظ: راه‌ها
۵۶	تلفظ: راه‌ها
۷۴	تلفظ: راه‌ها
۵۰۱	تلفظ: راه‌ها
۵۱۶	تلفظ: راه‌ها

مقدمه

پس از انتشار کتاب چگونه فیلمنامه بنویسیم^۱ سفرهای متعددی به سراسر ایالات متحده، کانادا و اروپا جهت برگزاری سمینارها و جلسات فیلمنامه‌نویسی کارگاهی برای دست اندر کاران سینما، فیلمنامه‌نویسان حرفه‌ای، دانشجویان و متخصصی از هر گروه و دسته داشته‌ام. همه آن‌ها یک خصوصیت مشترک داشتند: می‌خواستند فیلمنامه بنویسند.

به ایشان گفتم اولین کاری که باید انجام دهند، پرهیز از این فکر است که من می‌خواهم چگونگی نوشتن فیلمنامه را به آن‌ها بیاموزم. چنین کاری از من بر نمی‌آید. گفتم حالا که می‌خواهند فیلمنامه بنویسند، پس حتماً اراده کرده‌اند که یاد بگیرند این کار را چگونه انجام دهند.

این کتاب برای چگونه نوشتن نیست، بلکه برای چه نوشتن است. اگر فکر اولیه‌ای برای نوشتن فیلمنامه دارید و نمی‌دانید با آن چه کار کنید، این کتاب به شما می‌گوید چه باید بکنید تا به یک فیلمنامه موفق دست یابید. چگونگی انجام این کار به خودتان بستگی دارد.

1. *How to Write a Screenplay* by John Curtis

1. *Tom Schick*

5. *Screenplay* این کتاب به ترجمه مشترک مسعود مدنی و عباس اکبری توسط انتشارات نیلوفر منتشر شده

6. *The Short Birds*

The Last Days of Pompeii

این راهنما بر اساس تجارب کارگاه‌های فیلمنامه‌نویسی خودم در لس آنجلس تنظیم شده است. نخست یک دوره کارگاهی هشت هفته‌ای را طرح و تنظیم می‌کنم. دانشجویان، چهار هفته اول را صرف تهیه مقدمات نوشتن و جمع‌آوری مواد خام می‌کنند و چهار هفته دوم را به نوشتن فیلمنامه اختصاص می‌دهند. هدف کلاس (و هدف برای من یعنی همه چیز) نوشتن و تکمیل سی صفحه اول یا پرده اول فیلمنامه است.

دانشجویان با فکری موجز و سه‌جمله‌ای درباره داستان‌شان به نخستین جلسه کلاس می‌آیند. مثلاً: «داستان من درباره زنی است که تعطیلاتش را در هاوایی می‌گذرانند، با جوانی آشنا می‌شود و با او به لس آنجلس بازمی‌گردد تا متوجه شود که این رابطه بی خود است.»

به همین سادگی!

در اولین جلسه کلاس درباره ساختار دراماتیک سخن می‌گوییم و الگو را شرح می‌دهیم. اولین تکلیف دانشجویان ساختار بخشیدن به خط داستانی خود در یک خلاصه چهارصفحه‌ای است که با توجه و تمرکز بر پایان، شروع و دو نقطه عطف نوشته می‌شود. این بخش را من تمرین «خر زدن» می‌نامم، چرا که احتمالاً سخت‌ترین چیزی است که دانشجو باید بنویسد. در هفته دوم درباره شخصیت صحبت می‌کنیم و تکلیف ما نوشتن زندگی‌نامه برای دو سه شخصیت اصلی است. در هفته سوم، ساختار پرده اول را روی کارت‌های ۸×۱۳ تعیین می‌کنیم و پیش‌داستان^۱، یعنی آنچه را که یک روز، یک هفته یا یک ساعت پیش از شروع داستان فیلمنامه رخ داده است، می‌نویسیم. در هفته چهارم، ده صفحه اول را می‌نویسیم و بقیه جلسات به نوشتن ده صفحه در هر هفته اختصاص می‌یابد. به این ترتیب دانشجویان در پایان این دوره هشت هفته‌ای، سی صفحه اول - پرده اول - را کامل کرده‌اند.

1. Backstory

پس از یک تعطیلی کوتاه، کار روی پرده دوم را آغاز می‌کنیم. هدف این دوره هشت هفته‌ای، نوشتن و تکمیل پرده دوم است. در سومین دوره کارگاه، دانشجویان پرده سوم را تکمیل کرده، باز نویسی را انجام می‌دهند.

حدود هشتاد درصد از دانشجویان فیلمنامه خود را کامل می‌کنند. بسیاری از آنان موفقیت‌های چشم‌گیری داشته‌اند. یکی از دانشجویان سابقم جایزه هومنیتاز^۱ را به اتفاق جین کورتین^۲ و تام سلک^۳ به خاطر فیلمنامه جنگ‌های خلاق^۴ تصاحب کرد؛ دیگری جایزه بهترین نمایشنامه تلویزیونی صنف نویسندگان را برای داستان خشونت سارا مک دیوید^۵ از آن خود کرد؛ آن یکی پرتندگان خارزار^۶ را نوشت و هم‌اکنون مشغول نوشتن آخرین روزهای پمپی^۷ است. بسیاری از دانشجویان، فیلمنامه یا تصویرنامه‌هایی نوشته‌اند که مورد توجه تهیه‌کنندگان قرار گرفته است. حتی بعضی از آن‌ها در استودیو یا شرکت‌های تولیدی به مقام تهیه‌کننده ارتقا یافته‌اند.

این کتاب دقیقاً مطابق با کارگاه‌های فیلمنامه‌نویسی، شکل گرفته و طرح‌ریزی شده است. یک فصل را بخوانید، سپس تمرین پایان آن فصل را انجام دهید. با پایان یافتن کتاب یک فیلمنامه نوشته شده خواهید داشت. این کتاب راهنما، نقشه کار را پیش روی شما می‌نهد تا از آغاز تا کمال نهایی فیلمنامه، آن را دنبال کنید. این کتاب یک نقشه است، «راه‌نما»یی در روند نوشتن فیلمنامه است.

تمرین‌هایی که آخر هر فصل آمده، به شما فرصت می‌دهد که مهارت‌های فیلمنامه‌نویسی خود را گسترش دهید. امیدوارم در پرتو این کتاب شاهد پیشرفت تجربه فیلمنامه‌نویسی خود باشید. شما نمی‌توانید چیزی بیاموزید

1. Humanitas
2. Jane Curtin
3. Tom Selleck
4. Divorce Wars
5. The Violation of Sarah MacDavid
6. The Thorn Birds
7. The Last Days of Pompeii